

EFFECTIEF OMWEIDEN

IN VIJF STAPPEN

1 Bepaal uw veebezetting per ha

2 Bepaal optimale perceel grootte en deel uw percelen in

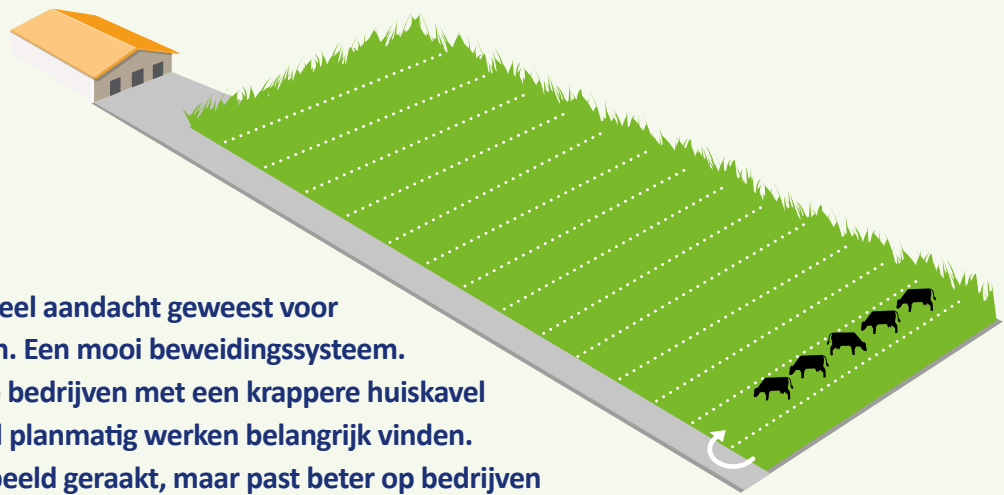
3 Voorbereiding en uitvoering weiden in het voorjaar

4 Uitvoering weiden in de zomer

5 Uitvoering weiden in de herfst

Afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor Roterend Standweiden. Een mooi beweidingssysteem. Goed toe te passen op bedrijven met een krappere huiskavel of bedrijven die vooral planmatig werken belangrijk vinden. Omweiden is wat uit beeld geraakt, maar past beter op bedrijven met een ruime huiskavel die een hoge vers gras opname per koe nastreven. Mits goed uitgevoerd levert omweiden ook een hogere grasopbrengst. Om die potentiële meeropbrengst te realiseren moet het beweidingssysteem wel goed ingericht zijn. In deze brochure nemen we u in 5 stappen mee naar een goede inrichting en uitvoering van omweiden.

1 Bepaal uw veebezetting per ha

Voor de inrichting van het beweidingssysteem is de veebezetting het uitgangspunt. Met de rekenmodule kunt u de veebezetting op uw bedrijf uitrekenen. Bij een veebezetting hoger dan 3 koeien per ha is omweiden meestal niet interessant. In onderstaande tabel vindt u de veebezetting en het bijbehorende vers gras aanbod per koe per dag. Met de rekenmodule kunt u de veebezetting op uw bedrijf uitrekenen.

Tabel 1 Veebezetting en mogelijke vers gras opname per koe per dag

Aantal melkkoeien	Aantal ha huiskavel	Aantal melkkoeien / ha	Aanbod kg ds vers gras/koe/dag bij 50 kg ds groei/dag/ha en 2 x weiden 1 x maaien
100	20	5	4,3
100	30	3,33	6,4
100	40	2,5	8,5
100	50	2	10,6*

*Vanaf 10 kg ds is dag en nacht weiden meestal nodig om deze opname te halen.

Voorbeeldbedrijf

Aantal melkkoeien	Aantal ha huiskavel	Aantal melkkoeien / ha	2 x weiden 1 x maaien
75	35	2,14	9,9

Download rekentool: www.ppp-agro.nl/rekenmodule-omweiden

2 Bepaal optimale perceel grootte en deel uw percelen in

Bepaal de optimale perceelgrootte voor uw bedrijf in de rekentool. Onderstaande tabel laat de oppervlakte per perceel zien van verschillende veebezettingen en dieraantallen. We gaan uit van 2 dagen per perceel weiden. Deel uw percelen in aan de hand van de uitkomsten van de rekentool.

De percelen kleiner maken als de oppervlakte benodigd voor 2 dagen is wenselijk, maar groter niet, dan nemen de beweidingsverliezen sterk toe. Bij kleiner maken is het meest praktisch om de oppervlakte te halveren zodat uw koeien 1 dag op een perceel lopen. Bij dag en nacht weiden kunt u zelfs percelen maken van een kwart van de oppervlakte. Dan lopen uw koeien een halve dag op een perceel. Hoe korter de weidetijd per perceel hoe lager de weideverliezen. Gebruik de rekentool om het voor uw bedrijf uit te rekenen.

Tabel 2 Oppervlakte per perceel uitgaande van 2 dagen per perceel weiden

Vee-bezetting	Aantal koeien				
	10	50	75	100	200
5	0,09	0,46	0,68	0,91	1,82
3,33	0,14	0,68	1,02	1,37	2,73
2,5	0,18	0,91	1,36	1,82	3,64
2	0,23	1,14	1,71	2,27	4,55

Voorbeeldbedrijf

Vee-bezetting	Aantal koeien
	75
2,14	1,59

3 Voorbereiding en uitvoering weiden in het voorjaar

- Bemest 10 percelen voor weiden (dus de oppervlakte voor 20 dagen). Heeft u de percelen kleiner gemaakt dan uiteraard meer percelen.
- Vaak is het beter om de percelen waarop u begint met weiden (de eerste week) geen kunstmest te geven en dit pas te doen nadat u er de eerste keer geweid hebt. Dit voorkomt een sterke stijging van het ureum.
- Begin met weiden zodra de draagkracht het toelaat, om groeitrappen te maken.
- Zodra er op de percelen waarop u begonnen bent met weiden minimaal 1300 kg ds staat, gaat u daar naar terug voor een tweede rondje over de in het voorjaar eerst beweidde percelen.
- Maai een gedeelte van uw huiskavel vroeg, ongeveer 5 percelen (dus 10 dagen weiden). Zodat dit snel beschikbaar is om op te weiden.
- Begin op de gemaaide percelen bij ongeveer 1300 kg ds. Voordat u bij de laatste bent, staat er dan meestal al meer als 1700 kg ds.
- Laat de koeien de eerste keer weiden na het maaien het gras kort opeten, dan is ook de 2e ronde smakelijk.

4 Uitvoering weiden in de zomer

- Zorg dat er altijd 11 percelen beschikbaar zijn voor weiden (=voor 22 dagen weiden).
- Inschaar lengte is 1500 kg ds, gemeten met de grashoogtemeter.
- 1700 kg ds is beter (hoger gem. groei) maar wordt in de praktijk als lastig ervaren. Inscharen bij minder als 1500 kg ds is niet aan te raden. Het voordeel van de hogere grasgroei bij omweiden valt dan weg.
- Als u de gewenste inschaar lengte van 1500 kg ds niet haalt, kunt u meer dan 11 percelen opnemen in de rotatie of meer gaan bijvoeren. Vaak gebeurt dit in juni tijdens de groeidip. Ga niet minder dan 2 dagen weiden per perceel want dan wordt het gras steeds korter en neemt de groei af.
- Maai minimaal elke 2 weken een aantal percelen, wekelijks is beter. Dit zorgt voor groeitrappen.
- Laat de koeien vooral de eerste keer weiden na het maaien het gras kort opeten, dan is ook de tweede ronde smakelijk.

5 Uitvoering weiden in de herfst

- Probeer eind augustus veel te maaien zodat u veel fris vers gras hebt voor in het najaar, verhoog eventueel tijdelijk de bijvoeding.
- Houd het gras korter: inscharen bij 1200 kg ds.
- In de loop van de herfst 1 dag per perceel gaan weiden i.p.v. 2 en gebruik (bijna) de gehele huiskavel.

Foto's: Eddy Teenstra

Meer informatie:

Project Bewust Beter Beweiden
Wim Honkoop, w.honkoop@ppp-agro.nl